

Förhandlingsmandat för EU:s relation med Afrika, Västindien och Stillahavsområdet efter Cotonou-avtalet

2017/18:FPM42

Utrikesdepartementet

2018-01-16

Dokumentbeteckning

KOM (2017) 763

Rådsbeslut om mandat att inleda förhandlingar om EU:s relation med Afrika, Västindien och Stillahavsområdet efter Cotonou-avtalet.

Sammanfattning

Cotonouavtalet undertecknades år 2000 av EU:s medlemsstater och de så kallade AVS-länderna (79 länder i Afrika, Västindien och Stillahavsområdet). Avtalet löper ut den 29 februari 2020. 18 månader före avtalets utgång ska parterna inleda förhandlingar för att undersöka vilka bestämmelser som i fortsättningen ska gälla för deras förbindelser. Avtalet har en politisk dimension, en utvecklingsdimension och en handelsdimension. Utvecklingssamarbetet, i kombination med politisk dialog, utgör idag kärnan i genomförandet. Den 12 december 2017 presenterade Europeiska kommissionen ett utkast till förhandlingsmandat för EU:s relation till AVS-länderna efter 2020. Ett nytt övergripande avtal föreslås, med mål att förnya partnerskapet med de 79 AVS-länderna. Avtalet föreslås ha tre regionala pelare för Afrika, Karibien och Stilla havet. Det föreslås även att avtalet inte ska vara begränsat i tid. Utkastet föreslår ett utökat politiskt partnerskap som syftar till att knyta AVS-länderna närmare EU:s värderingar och intressen, och innehåller förhandlingsdirektiv avseende gemensamma principer, värderingar och samarbetsområden. Föreslagna samarbetsområden rör sig kring mänskliga rättigheter, demokrati, ekonomisk utveckling, miljö, klimatförändringar, fred, säkerhet, migration och mänsklig utveckling. Tyngdpunkten för partnerskapet förskjuts till den regionala nivån. Regeringen anser att de skilda förutsättningarna i den geografiska sammansättningen av länder som AVS-samarbetet utgör begränsar

möjligheten för EU att bedriva en sammanhållen politik. Förutsättningarna behöver stärkas för att mål om bl.a. fattigdomsminskning och mänskliga rättigheter, inklusive kvinnors rättigheter, ska genomföras och regeringen vill se ett tydligare genomslag för EU:s policy för utvecklingssamarbete ("Konsensus").

2017/18:FPM42

1 Förslaget

1.1 Ärendets bakgrund

Cotonouavtalet undertecknades år 2000 av EU:s medlemsstater och de så kallade AVS-länderna (f.n. 79 länder i Afrika, Västindien och Stillahavsområdet). Avtalet löper ut den 29 februari 2020. 18 månader före avtalets utgång ska parterna inleda förhandlingar för att undersöka vilka bestämmelser som i fortsättningen ska gälla för deras förbindelser.

EU:s relation med AVS-länderna går tillbaka till den europeiska ekonomiska gemenskapens (EEC) grundande. När Romfördragen utarbetades under mitten av 50-talet ställde Frankrike som krav att deras dåvarande kolonier skulle omfattas av avtalet. En särskild biståndsfond inrättades, utanför EU:s allmänna budget, vilken blev den första europeiska utvecklingsfonden (EUF). Arrangemanget formaliserades senare i Yaoundéavtalet (1963, förlängt 1969). När Storbritannien gick med i EU fick ett antal tidigare brittiska kolonier samma ställning som Frankrikes tidigare kolonier. Yaoundéavtalet efterträddes av fyra på varandra följande Lomé-avtal och därefter av Cotonouavtalet år 2000. Med Cotonouavtalet institutionaliserades den politiska dialogen (artikel 8). Civilsamhällets roll betonades och jämställdhet blev ett genomgående tema. Vid den första revideringen av Cotonouavtalet år 2005 gjordes en hänvisning till millenniemålen. Biståndseffektivitet och principerna för ägarskap, anpassning, harmonisering och ansvarsutkrävande blev del av avtalet.

År 2004 inrättades Afrikanska Fredsfaciliteten (APF), med tillfällig finansiering ur EUF. APF är ett nyckelinstrument för genomförandet av det strategiska partnerskapet mellan EU och Afrika för fred och säkerhet. Dock har en långsiktig finansiering av APF inte inrättats. EUF är idag EU:s enskilt största biståndsinstrument, och har sedan 2015 även varit den enskilt största källan för att finansiera yttre åtgärder inom den europeiska migrationsagendan, inklusive genomförandet av handlingsplanen som antogs vid toppmötet i Valletta 2015.

Avtalets innehåll och tillämpning

Cotonouavtalet består av hundra artiklar samt ett antal bilagor och protokoll. Avtalet har en politisk dimension, en utvecklingsdimension och en

handelsdimension, avsedda att utgöra en helhet. De ska samverka för att uppfylla avtalets strategiska mål som är att utrota fattigdomen, åstadkomma en uthållig utveckling, samt gradvis integrering av AVS-länderna i världsekonomin. Som viktiga komponenter för att uppnå dessa mål nämns i avtalet ekonomisk tillväxt, sysselsättning, investeringar, utveckling av näringslivet och den privata sektorn, regionalt samarbete, institutionella reformer, samt förstärkning av demokratin, miljö, klimat och hälsa. Handel och ekonomiskt samarbete har ett eget kapitel. Utvecklingssamarbetet, i kombination med politisk dialog, utgör idag kärnan i genomförandet av avtalet. Andra komponenter är idag inte i fokus eftersom det finns andra internationella avtal och processer för flertalet områden.

Den politiska dialogen

Den politiska dialogen grundar sig på artiklarna 8, 9 och 96 i avtalet. De kan sägas vara avtalets värderingspelare. Artikel 8 innebär att en fördjupad politisk dialog ska föras mellan parterna. Den ska kunna handla om allting som bidrar till att öka förståelsen för de principer som ligger till grund för själva avtalet. Exempel på frågor som nämns är klimat, migration, terrorism, vapenhandel, fredlig lösning av tvister, kriminalitet, narkotika, jämställdhet samt diskriminering p.g.a. kön eller religion. I artikel 9 behandlas särskilt mänskliga rättigheter, demokrati, rättsstatens principer och god samhällsstyrning. Vid behov kan dialogen övergå i en ”förstärkt politisk dialog”, vilket kan vara ett förstadium till lämpliga åtgärder enligt avtalets artikel 96. I praktiken har artikel 96 enbart tillämpats för att suspendera EU:s bistånd till AVS-länderna, trots att den i praktiken har en formulering som även skulle kunna tillämpas på EU:s medlemsstater. Under 2016/17 har en översyn av riktlinjerna för den politiska dialogen genomförts, vilken har väglett av en ambition att spegla den institutionella strukturen i Lissabonfördraget. De nya riktlinjerna uppmuntrar till ett bredare och mer inkluderande förhållningssätt, där dagordning, deltagare och uppföljning hanteras mer flexibelt och beroende på de lokala förutsättningarna. Behovet av reciprocitet och delat ägarskap har betonats, för att säkerställa att båda sidor deltar på lika villkor.

Ekonomiskt samarbete och handel

Det centrala instrumentet på handelsområdet har från första början varit icke-ömsesidiga tullpreferenser för AVS-länderna på EU-marknaden. Med Cotonouavtalet inleddes en ny fas i handelssamarbetet i och med avsikten att byta de ensidiga preferenserna mot ömsesidiga frihandelsavtal (*Economic Partnership Agreements*, EPA). Målsättningen med EPA-avtalen är att främja utveckling i AVS-länderna genom såväl handelsliberaliseringar som biståndsinsatser med inriktning på att bistå länderna med kapacitetsutveckling. EPA-avtalen är självständiga internationella avtal i

högre grad än de tidigare instrumenten på handelsområdet och hanteras i processer åtskilda från Cotonouavtalets. EPA-avtalen refererar dock, i varierande grad, till Cotonouavtalet när det gäller respekt för mänskliga rättigheter i så måtto att handelsrestriktioner ses som ”lämpliga åtgärder”, att aktualiseras om brott mot mänskliga rättigheter konstateras (artikel 96). EPA-avtal genomförs för närvarande i alla tre AVS-regionerna, men majoriteten av de framförhandlade avtalen med de afrikanska länderna har ännu inte genomförts. Det är för tidigt att dra några säkra slutsatser om vilka effekter avtalen skulle kunna få när och om de implementeras till fullo. AVS-länderna har riktat kritik mot att EU:s gemensamma jordbrukspolitik avsevärt försvårar marknadstillträdet på detta viktiga handelsområde för AVS-länderna. EPA-avtalens implementering kräver en handelsteknisk kapacitet som saknas på många håll bland AVS-länderna. Detta ska kompenseras av att avtalen öppnar för handelstekniskt bistånd från EU, men detta kommer ta tid att få på plats. Sverige har biståndsprogram som syftar till att stärka sådan kapacitet.

Bistånd och utveckling

Cotonouavtalets tredje kärnområde är utvecklingssamarbete, vars centrala del är den Europeiska utvecklingsfonden, EUF. EU har även flera andra biståndsinstrument, exempelvis Instrumentet för utvecklingssamarbete (DCI), och det Europeiska grannskapsinstrumentet (ENI). EUF är det enskilt största instrumentet, dock ligger EUF utanför EU:s fleråriga budgetram och omfattas inte av EU:s fördrag, vilket bl a gör att Europaparlamentet har ett begränsat inflytande över EUF. För perioden 2014–2020 uppgår EUF till 30,5 miljarder euro. Samtliga medlemsstater betalar, genom en särskild fördelningsnyckel, in till EUF, vilken utgör en tredjedel av EU-institutionernas samlade bistånd. I många år har det diskuterats om EUF borde budgetiseras, dvs införlivas i EU:s budgetram. Riksdagen har tagit ställning för ett sådant förslag 2003 i propositionen ”Gemensamt ansvar: Sveriges politik för global utveckling” (2002/03:122).

Förberedelser inför post-Cotonou

Diskussioner om EU:s relation med Afrika, Västindien och Stillahavsområdet efter Cotonouavtalet har inletts. Den 12 december 2017 presenterade kommissionen ett utkast till rådsbeslut med förhandlingsmandat för EU:s framtida relation till AVS-länderna.

Utkastet till rådsbeslut med förhandlingsmandat inkluderar en bilaga där de närmare detaljerna för förhandlingen anges. Utkastet följer i stora drag det gemensamma meddelande om EU:s relation med Afrika, Västindien och Stilla havsområdet efter Cotonouavtalet som kommissionen och EEAS presenterade i november 2016 (se Faktapromemoria 2016/17:FPM71). Ett övergripande avtal föreslås, vilket benämns ”*the foundation*”, med målet att förnya partnerskapet med de 79 AVS-länderna. Avtalet föreslås ha tre regionala protokoll för Afrika, Karibien respektive Stilla havet. Avseende den rättsligt bindande karaktären framgår det att den inte kan läggas fast förrän i slutet av förhandlingsperioden och är beroende av innehållet i det framförhandlade mandatet. Dock återspeglar diskussionen att EU-kommissionen eftersträvar ett nytt rättsligt bindande avtal. Det föreslås att kommissionen ska leda förhandlingarna, och att den Höga representanten för utrikes frågor och säkerhetspolitik (HR/VP) ska ingå i förhandlingsgruppen. Det föreslås även att avtalet, till skillnad från tidigare AVS-avtal, inte ska vara begränsat i tid.

Utkastet innehåller förhandlingsdirektiv avseende gemensamma principer, värderingar och samarbetsområden, till omfattningen mindre omfångsrikt än det nuvarande AVS-avtalet. Två övergripande mål föreslås: (1) att bidra till genomförandet av målen för Agenda 2030, med särskild tonvikt på att utrota fattigdom, samt (2) att bygga effektiva internationella allianser. Sex strategiska samarbetsområden är kopplade till dessa:

- (1) Mänskliga rättigheter, grundläggande friheter, demokrati, rättsstatens principer samt god samhällsstyrning
- (2) Inkluderande och uthållig ekonomisk utveckling
- (3) Miljö och klimatförändringar
- (4) Fred, säkerhet och rättvisa
- (5) Migration och rörlighet
- (6) Mänsklig utveckling och värdighet

Jämställdhet, inklusive aspekter av sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter, könsbaserat våld och diskriminering på grund av sexuell läggning, tas upp i flera avsnitt. Utkastet understryker flyktingars och migranternas rättigheter och rätt till skydd, oavsett status och i enlighet med folkrätt, inklusive humanitär rätt, liksom migrationens positiva effekter, inklusive möjligheter för parterna att ytterligare stärka dessa genom att underlätta överföring av pengar, kunskap och teknologi. Det kommande partnerskapet förutses förekomma och bekämpa irreguljär migration, bland annat genom konkreta åtgärder för att öka återtagandet till ursprungsländer,

utökat samarbete för hållbar återintegrering av irreguljära migranter, samarbete inom gränskontroller samt genom att motverka människohandel och människosmuggling. Utkastet förutser att AVS-länderna genomför Romstadgan för den internationella brottmålsdomstolen (ICC).

Det afrikanska protokollet föreslås ersätta den nuvarande gemensamma samarbetsstrategin för EU och Afrika (*Joint Africa-EU Strategy*). Toppmöten föreslås även i fortsättningen hållas mellan EU och Afrika. Dessa ska även fortsättningsvis inkludera Nordafrika, och man ska söka en lösning för att Nordafrika ska kunna delta på samma villkor, samtidigt som EU:s grannskapspolitik ENP inte urholkas. Relevanta regionala organisationer, som Afrikanska unionen, föreslås få en stärkt roll. Protokollen för Karibien och Stilla Havet föreslås ersätta den gemensamma strategin för EU-Karibien och EU:s strategi för Stilla havsländerna. Tre regionala råd föreslås inrättas och knyts till de geografiska protokollen, vilka ska ha en roll för genomförandet av den politiska dialogen, samt fatta de beslut som krävs för genomförandet av den verksamhet som definieras.

För styrningen av det övergripande avtalet föreslås ett högnivåmöte på EU-AVS-nivå, med ett råd knutet till sig, vilket till skillnad från idag ska ske på ad hoc-basis. Utkastet antyder därmed att det även framledes kan finnas särskilda institutioner för AVS-samarbetet. Avtalet föreslås öppna för nära samarbete med tredjeländer som delar avtalets värderingar och principer. Det ska finnas möjlighet för tredjeländer, liksom för regionala och internationella organisationer, att antas som parter i avtalet. Utkastet föreslår att det även fortsatt ska genomföras gemensamma möten för parlamentariker, främst i de regionala protokollen, men även på övergripande nivå.

Utkastet föreslår att parterna åtar sig att vidta åtgärder för att genomföra handelsavtalen (EPA), och bekräftar mänskliga rättigheter och demokrati som grundelement för dessa. Vidare föreslås att politisk dialog även fortsättningsvis ska genomföras, samt att ett nytt avtal ska innehålla möjlighet att vidta ”lämpliga åtgärder” i enlighet med nuvarande avtals artikel 96.

Sammanfattningsvis kan sägas att utkastet föreslår ett utökat politiskt partnerskap som syftar till att knyta AVS-länderna närmare EU:s värderingar och intressen. Tyngdpunkten för partnerskapet förskjuts till den regionala nivån jämfört med dagens avtal, som endast omfattar en gemensam AVS-nivå. Ökad tonvikt läggs vid samarbete i internationella och multilaterala forum. Utkastet anges vara i linje med den Globala strategin för EU:s utrikes- och säkerhetspolicy, och återspeglar en ambitionshöjning inom bl. a. migration och näringslivsutveckling. EU:s policy för utvecklingssamarbete (”Konsensus”) nämns inte i annex med riktlinjer för förhandling, och tonvikten på fattigdomsminskning är något svagare än i dagens avtal. Utkastet knyter an till principerna för utvecklingseffektivitet, liksom till Parisavtalet om klimat. Utkastet hänvisar till att EU står fast vid sitt åtagande gällande 0,7%-målet för bistånd (ODA).

1.3 Gällande svenska regler och förslagets effekt på dessa

Utkastet till rådsbeslut med förhandlingsmandat har inga effekter på svenska regler.

1.4 Budgetära konsekvenser / Konsekvensanalys

Utkastet till rådsbeslut med förhandlingsmandat innehåller inte några direkta budgetära konsekvenser eller förpliktelser avseende finansiering, men hänvisar till att EU står fast vid sitt åtagande gällande 0,7%-målet för bistånd (ODA) och att fokus ska vara på minst utvecklade länder, sviktande stater, stater i konflikt samt små önationer under utveckling. Särskild uppmärksamhet ska också ges till utmaningar relaterade till ojämlikhet och social exkludering, liksom utmaningar i medelinkomstländer. Ökat samarbete och integration med territorier associerade med Europeiska unionen (OCT och OR) föreslås. Framtiden för Europeiska utvecklingsfonden - som idag är kopplad till Cotonouavtalet – hanteras inte i utkastet, men det framgår att EU ska ha en roll för att mobilisera finansiering för avtalets komponenter. Eventuella inbetalningar till EUF eller andra biståndsinstrument kommer att diskuteras som en del av EU:s långtidsbudget.

2 Ståndpunkter

2.1 Preliminär svensk ståndpunkt

Utkastet till rådsbeslut med förhandlingsmandat för EU:s relation med Afrika, Västindien och Stilla-havsområdet efter Cotonouavtalet bör ses i relation till EU:s övergripande utvecklings- och utrikespolitik. Regeringen anser att utkastet innehåller positiva steg på vissa områden men att Sverige bör verka för stärkta skrivningar avseende mål om bl.a. fattigdomsminskning och mänskliga rättigheter, inklusive kvinnors åtnjutande av mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer. Jämställhet bör genomsyra alla delar av det nya ramverket, exempelvis kvinnors roll för fred och säkerhet. För att dessa ambitioner ska genomföras vill regeringen se ett tydligare genomslag för EU:s policy för utvecklingssamarbete, ”Konsensus” (se Faktapromemoria 2016/17:FPM51). Regeringen välkomnar referenserna till utvecklingseffektivitet, och anser att OECD-DAC:s kriterier för ODA ska respekteras fullt ut.

Regeringen välkomnar att Agenda 2030 föreslås utgöra kärnan i ett nytt ramverk, och vill se ett starkare samarbete inom områdena klimat, miljö, uthållig och inkluderande tillväxt, fredsbyggande samt migration. Regeringen välkomnar betoningen på grundorsakerna till ofrivillig migration, samarbete kring återvändande och återtagande samt skydd av flyktingar och migranter i sårbara situationer. Ett generellt villkorande av bistånd kopplat till frågan om återtagande vore inte en ändamålsenlig metod, utan skulle snarare kunna vara kontraproduktivt. I enlighet med slutsatser som EU antagit, där främst *more- for-more*-principen tillämpas, och med principer för ett effektivt utvecklingssamarbete kan bistånd användas som grund för att medvetandegöra tredjeländer om vikten av att få till stånd ett väl fungerande samarbete om åtagande.

Regeringen anser att den föreslagna övergripande strukturen riskerar bli komplex och tungrodd utan att ett tydligt mervärde tillförs, och vill se att avtalets institutioner knyts till de regionala pelarna. De skilda förutsättningarna i den geografiska sammansättningen av länder som AVS utgör begränsar möjligheten för EU att bedriva en sammanhållen politik. Regeringen anser att Cotonouavtalets utgång ger EU möjlighet att harmonisera relationen gentemot länder inom och utom AVS-gruppen och att ett framtida ramverk bör undvika en särbehandling av AVS-länderna.

Regeringen vill bevara möjligheten till regelbunden politisk dialog och, när så anses nödvändigt, till att vidta lämpliga åtgärder motsvarande vad som i dag kan göras enligt artikel 96 från EU:s sida, men ser att ett nytt bindande avtal med AVS-länderna inte är ett villkor för att uppfylla detta. Regeringen anser att ett eventuellt nytt avtal ska ha en borte tidsgräns. Sverige välkomnar referensen till Internationella brottmålsdomstolen (ICC) och ska arbeta för att förhandlingsmandatet uppmuntrar AVS-länderna att tillträda och förbli parter till Romstadgan för ICC.

Regeringen välkomnar tonvikten på de regionala pelarna Afrika, Karibien och Stilla Havsländerna, vilka bör utgöra kärnan i ett nytt ramverk. Regeringen betonar särskilt vikten av ömsesidighet och jämbördighet i dialog med regionerna. Regeringen bedömer att den framtida utvecklingen i Afrika kommer ha väsentlig påverkan på EU, och att EU:s utrikespolitiska instrument bör anpassas utifrån behovet av att ha en sammanhållen och dialoginriktad relation till Afrika, inklusive Nordafrika. För att nå utvecklingspolitiska mål och långsiktigt hållbar och inkluderande ekonomisk tillväxt är EU:s fortsatta stöd till den afrikanska freds- och säkerhetsarkitekturen (APSA) och den afrikanska samhällsstyrningsarkitekturen (AGA), i linje med Afrikanska unionens Agenda 2063, av central betydelse. Afrikanska unionen bör därför ha en relevant roll i kommande förhandlingar.

Ur regeringens perspektiv är samarbete med länderna i Karibien och i Stilla havsområdet viktigt, men i behov av modernisering. Länderna i

Karibien har utvecklats i skilda riktningar, och utmaningarna är idag mycket olika. Stillaohavsområdet kännetecknas av svåra effekter av klimatförändringar, vilket särskilt påverkar de allra fattigaste människorna. Regeringen anser att regionalt samarbete med länderna i dessa båda regioner är fortsatt väsentligt. Cotonouavtalets utgång utgör en möjlighet att förnya EU:s rådande samarbete med regionerna, gärna med innovativa metoder och ökad politisk dialog i prioriterade frågor. EU:s utvecklingssamarbete bör när relevant och möjligt bidra till hantering av utmaningar inom miljö- och klimat, inklusive hållbart nyttjande av naturresurser.

Regeringen anser att ett eventuellt finansieringsbehov ska diskuteras som en del av förhandlingarna om EU:s nästa fleråriga budgetram och bör inte föregripas under diskussionerna om ett nytt avtal med AVS-länderna.

2.2 Medlemsstaternas ståndpunkter

Det finns inte någon gemensam position i EU, och medlemsstaterna står långt ifrån varandra. Flera sydeuropeiska länder med Frankrike i spetsen värnar ett framtida avtal med AVS-länderna. Bland de som gett uttryck för andra uppfattningar finns bland annat Tyskland och de nordiska länderna. Frågor som förenar den gruppen är att regionala partnerskap bör stå i centrum och att EU ska undvika en särbehandling av AVS-länderna. Dock finns inom denna grupp frågor som skiljer; bland annat behovet av ett bindande avtal, samarbete med medelinkomstländer samt synen på migration. Det finns brett stöd för en tydlig reglering av frågan om återtagande av egna medborgare.

2.3 Institutionernas ståndpunkter

Europaparlamentet utfärdade en resolution den 4 oktober 2016, dvs. före meddelandet om ett förnyat partnerskap med länderna i Afrika, Västindien och Stillaohavsområdet publicerades i december 2016. Parlamentet betonade att det övergripande avtalet, liksom de regionala avtalen, bör vara rättsligt bindande, och att det bör vara möjligt för andra länder, t.ex. i Nordafrika, att ansluta sig. Parlamentet önskade se kampen mot fattigdom och ojämlikhet, liksom främjandet av hållbar utveckling, som övergripande mål. Parlamentet betonade att om samarbetet ska kunna göras mer effektivt och anpassas till nya utmaningar måste en ny struktur antas som bibehåller karaktären hos de delar av AVS-EU-regelverket som är universella, såsom ett åtagande för mänskliga rättigheter, jämställdhet, mänsklig utveckling, goda styrelseformer och demokrati samt rättsstatsprincipen, samtidigt som huvuddelen av arbetet måste ske i regionala avtal. Parlamentet drog slutsatsen att EU-AVS-samarbetet har gett otillräckliga resultat på viktiga områden som fattigdomsminskning, klimatförändringar, migration, fred och säkerhet (såsom kampen mot terrorism, extremism och internationell brottslighet). Parlamentet menade att det faktum att Cotonouavtalet och unionens fleråriga budgetram löper ut samtidigt ger en möjlighet att fatta beslut om att införliva

EUF i EU:s budget. Dock sågs risk att en integrering av EUF i budgeten skulle kunna äventyra finansieringen av den fredsbevarande resursen i Afrika.

2017/18:FPM42

2.4 Remissinstansernas ståndpunkter

Utkastet har inte sänts på remiss.

3 Förslagets förutsättningar

3.1 Rättslig grund och beslutsförfarande

Utkastet till rådsbeslut med förhandlingsmandat har artikel 218.3 och 218.4 i EU:s funktionsfördrag som rättslig grund. Beslut fattas i rådet och förfarandet kommer vara beroende på formen för det avtal som rådsbeslutet med förhandlingsmandat kommer rekommendera.

3.2 Subsidiaritets- och proportionalitetsprincipen

Utkastet till rådsbeslut med förhandlingsmandat understryker att EU på grund av sitt globala nätverk är väl lämpat för strategiska allianser och driva en global agenda, och att beslut ska genomföras på den för ändamålet mest lämpliga politiska nivån.

4 Övrigt

4.1 Fortsatt behandling av ärendet

En första diskussion på EU-ministernivå planeras ske vid rådets möte för utrikesministrarna (FAC) den 22 januari 2018 och sedan även vid rådets möte för biståndsministrarna (FAC-utveckling) den 20 februari 2018. EU-ordförande Bulgarien har meddelat att man siktar på att mandatet ska antas vid rådets möte för biståndsministrar den 22 maj 2018. Förhandling mellan medlemsstaterna påbörjas i AVS-rådsarbetsgruppen den 16 januari 2018. Enligt Cotonouavtalet ska förhandlingar mellan EU och AVS starta 18 månader före avtalets utgång, dvs i augusti 2018. AVS-länderna har, bl. a. i deklarationen från AVS möte för stats- och regeringschefer i Port Moresby 2016, kungjort att AVS-länderna som grupp avser stärka sin internationella roll samt att de vill se en fortsättning på samarbetet med EU. Afrikanska unionen förväntas diskutera frågan om post-Cotonou under 2018. Dock är Afrikanska unionens eventuella roll avseende Afrikaprotokollet i kommande förhandlingar ej klarlagd.

4.2 Fackuttryck / termer

ODA = *Official Development Assistance*, den definition som överenskommit inom OECD/DAC om vad som får räknas som bistånd. OECD/DAC:s ODA-kriterier specificerar vilka aktiviteter som kan räknas som bistånd och DAC:s listor över länder och organisationer specificerar till vilka aktörer bistånd kan ges.

OCT och OR = *Overseas countries and territories* och *Outermost regions*. Territorier associerade med EU, tillhörande medlemsstater, som åtnjuter specialstatus inom europeiska unionsrätten. Av EU:s medlemsstater har i synnerhet Frankrike och Storbritannien många sådana områden, men även Cypern, Danmark, Finland, Nederländerna, Grekland, Italien, Portugal, Spanien och Tyskland har det.